

תואר מוסמך בין תחומי במדעי הבריאות והשיקום

פירוט קורסי התואר

שיטות מחקר – קורס מתקדם

מרצה: ד"ר דינה וקסלר-קאשי

מטרות הקורס:

לרכוש ידע מעמיק להבנה של מחקר מדעי, תכנונו וביצועו. הסטודנטים ירכשו כלים שיעזרו להם בשיפור יכולת ביקורת של מחקרים אחרים, בקידום מחקר קליני. הקורס יכלול בחלקו חזרה על שיטות מחקר כמותי ובחלקו הבנה של שיטות מחקר מתקדמות כגון, מטה-אנליזה, ניתוח מיקרים ועוד. (2 נ"ז)

דילמות מוסריות ואתיות בשיקום

מרצה: ד"ר נילי לוי

מטרות הקורס:

הקורס יעסוק בהתמודדות עם דילמות אתיות-מקצועיות בטיפול ובשיקום. הקורס יקנה כלי לניתוח הדילמה האתית, היכרות עם ערכי האתיקה המקצועית ועם חוקים רלוונטיים וחשיפה לתפיסות מטא-אתיות וגישה נורמטיביות הנמצאות בבסיס ההתמודדות עם הדילמה. שיטת הלימוד – המושגים, תפיסות העולם, החוקים והערכים האתיים יוקנו ויילמדו דרך התמודדות עם דילמות אתיות-מקצועיות ממשיכות מעולמם המקצועי של הסטודנטים. (2 נ"ז)

כאב במצבים רפואיים שונים לאורך מעגל החיים

מרצה: ד"ר אלדד כץ

מטרות הקורס:

הקורס נועד להעניק הבנה אינטגרטיבית ומעמיקה של רפואת הכאב כתחום רב-מערכתי, המשלב ידע ביולוגי, קליני, פסיכו-חברתי ומשפטי.

במהלך הקורס נגדיר הגדרות יסוד של כאב על פי ארגוני הבריאות הבינלאומיים, והבחנה בין כאב אקוטי לכאב כרוני. נלמד על מבנה ותפקוד מערכת הכאב במצבים תקינים לעומת שיבושים ומנגנוני פתופיזיולוגיה בתסמונות כאב שונות. כמו כן נלמד על עקרונות הערכה, מדידה והמשגה של כאב, הבחנה בין כאב כאב עם מקור אורגני ברור לבין תסמונות כאב מורכבות וסקירה של תסמונות ומחלות כאב נפוצות תוך ניתוח מקרים קליניים אמיתיים להמחשת תהליכי קבלת ההחלטות ועוד. (2 נ"ז)

תאוריות ומודלים בשיקום

מרצים: פרופ' גבי זיילינג וד"ר אבי לזרי

מטרות הקורס:

הכרת ההיסטוריה של השיקום והתאוריות והמודלים שעמדו בבסיס התפיסה השיקומית בעבר ובהווה וכן את הבסיס המשפטי של השיקום ואת מקומו במערכת הבריאות הישראלית. בקורס תוצגנה בנוסף המגמות המובילות בשיקום במגוון אוכלוסיות, וילמדו המונחים והשפה הבין לאומית המשמשת כיום בשדה השיקום, כל זאת תוך חשיבה ביקורתית ביחס למודלים קיימים ודיונים בנוגע למגמות ולאפשרויות לקידום השיקום. (2 נ"ז)

מבוא ללימודי מוגבלות

מרצות: ד"ר ניצן אלמוג ופרופ' שירה ילון חיימוביץ

מטרות הקורס:

הקורס מגדיר את תחום חקר ה"מוגבלות" (disability) על ידי מיקודו כתופעה חברתית, ותרבותית וכהבניה חברתית. הכרת התחום של לימודי מוגבלות – המודלים המאפיינים אותו, ההמשגות וההקשרים האינטרדיספלינריים שלו, לאתגר את הסטודנטים בהסתכלות ביקורתית על הדרכים שבהם אנשים עם מוגבלות משתלבים ומודרים בחברות מודרניות, כולל בישראל. תוך שימוש בדו-שיח הקשור לצדק חברתי דרך התייחסות להיבטים היסטוריים, תרבותיים, פוליטיים ואומנותיים, כפי שנתפסים דרך "עדשה של מוגבלות". (קורס שנתי 4 נ"ז)

מערכת הבריאות הישראלית

מרצה: ד"ר יובל וייס

מטרות הקורס:

להעניק לסטודנטים את תשתית הידע הבסיסית להבנת מבנה ופעילות מערכת הבריאות הישראלית, בקונטקסט של ההתפתחות ההיסטורית של המערכת, יחסי גומלין בין שחקני מפתח, והשוואות בין לאומיות. בסוף קורס זה הסטודנטים ידעו לזהות את תפקידיהם המרכזיים של שחקני מפתח במערכת הבריאות (קופות חולים, בתי חולים, רגולטור), את יחסי הגומלין ביניהם והשפעתם של הללו על האזרח המבוטח ובריאותו כמו גם בריאות הציבור. (2 נ"ז)

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

לפרטים והרשמה:
www.ono.ac.il | 03-5311888

פעילות גופנית במעגל החיים – אימון, שיקום ואריכות חיים מרצים: פרופ' יובל חלד ופרופ' אלון קלרון

מטרות הקורס:

הקורס יעסוק בהכרת הבסיס הביולוגי והאבולוציוני לתנועה ובריאות, הכרת ההגדרה הרחבה של המושגים, סטס, סטרס בריא והסתגלות (אדפטציה). הבנת מושגי יסוד בפיזיולוגיה של המאמץ ובעקרונות האימון הגופני, לימוד הקשר בין פעילות גופנית למניעה, שיקום וטיפול במחלות מטבוליות, לימוד הקשר בין הרגלי חיים בריאים לתוחלת בריאות ותוחלת חיים. (2 נ"ז)

עקרונות נויורופסיכולוגיים ונוירופיזיולוגיים בשיקום מתקדם מרצה: ד"ר גודד שחף

מטרות הקורס:

מטרות הקורס להבין באופן מעמיק את הבסיס הנוירופסיכולוגי של שיקום והיכרות עם תפקודים גבוהים. נושאים מרכזיים בקורס: חזרה על נויור-אנטומיה תפקודית, הבסיס הנוירופיזיולוגי של ייצוג מידע ולמידה, מגבלות ההנעה שיטות לניסוי (Engagement) המטופל, תרגול זיהוי הבסיס הנוירופסיכולוגי של הפגיעה התפקודית ועוד. (2 נ"ז)

מהתיאוריה למעשה: עקרונות ויישומים קליניים של למידה מוטורית מרצה: ד"ר גיל לזרוביץ

מטרות הקורס:

הקורס נועד להקנות מושגי יסוד ועקרונות מרכזיים בלמידה מוטורית, להכיר תיאוריות שונות בתחום ולהבין את יישומן בתהליכי השיקום. לצד היבטים תיאורטיים, יעסוק הקורס בלמידה פעילה דרך דיון, תרגול והתנסות אישית בסוגיות קליניות. הקורס יהווה מסגרת לחיבור בין תיאוריה למעשה, ויאפשר להבין את תהליכי הלמידה המוטורית בהקשרים של שיקום באוכלוסיות מגוונות ובשלבי גיל ובמצבים קליניים שונים.

דגש יושם על פיתוח חשיבה קלינית, תכנון תרגול מותאם, שימוש מושכל במשוב, והבנה של שלבי השיקום בהתאם ליכולות הקוגניטיביות והמוטוריות של המטופלים. (2 נ"ז)

צמיחה מטרומה מרצה: ד"ר יעל מזור

מטרות הקורס:

הקורס יאפשר העמקה בתחום הטראומה ופוסט טראומה, ויתמקד בהיבטים מגוונים הנוגעים להתמודדות עם סימפטומים של משברים, ומחלות בכלל ומחלת נפש לצד מצבי דחק ופוסט טראומה, משמעות, סגנונות התמודדות וצמיחה פוסט טראומטית. בנוסף, תהיה התמקדות בקשר בין התיאוריה לבין הפרקטיקה, היכרות עם מודל של עבודת שיקום רגישת טראומה, ואפיון תהליכים שיקומיים מתוך זרקור פוסט טראומטי. הקורס מתבסס על תיאורי מקרה, ניתוחם ודיון פעיל בכתה, תרגול שיטות שונות של שיקום בראיית העבודה עם פוסט טראומה והתמודדות נפשית. (2 נ"ז)

נגישות היא לא רק רמפה מרצה: ד"ר מיכל טנא רינדה

מטרות הקורס:

לקדם הכרות מעמיקה עם עולם הידע המתפתח בתחומי התאמת הסביבות הפרטניות והפרטיות, הנגישות, והעיצוב האוניברסלי. להעמיק את ההבנה בנוגע לפוטנציאל התרומה השיקומית הטמון בקידום התאמת הסביבות המאפשרות והנגישות ולבסס את הידע הנוגע לזכויות, חקיקה ותקינה בתחום הנגישות בישראל ובעולם. לאורך הקורס יושם דגש על אוכלוסיות ייעודיות הנדרשות להתאמות נגישות, על האפשרויות המגוונות להבניית ההתאמות ועל אופן יישומן ברוח חוק הנגישות ובהתאמה לעשייה השיקומית. הקורס ילווה בדוגמאות ותיאורי מקרה במטרה להעניק כלים מעשיים לביצוע התאמות במרחב הקליני היישומי של הסטודנטים. (2 נ"ז)

מבוא ליזמות בשיקום מרצה: גב' מיכל פורקוש כהן

בעלי מקצוע רבים בעולמות הבריאות והשיקום, אינם עוסקים רק במתן טיפול אלא נדרשים גם לידע ומיומנויות בתחומי היזמות והניהול העסקי.

מטרות הקורס:

בקורס יינתנו כלים, שיטות ומיומנויות הנדרשים להקמת מיזמים וניהול יחידות עסקיות. תהיה התנסות בבניית תכנית עסקית על בסיס מודל קנבס, אפיון סל מוצרים ושירותים רווחיים, מיפוי ערוצי ההתקשרות להגעה לקהל היעד, ואף חשיפה לכלי עיצוב להכנת תוצרים שיווקיים שיסייעו בבניית העסק כמותג. (2 נ"ז)

משפחת המטופל/ מרצה: ד"ר עופרה שחם

הקורס עוסק במערכת הייחודית שנקראת משפחה אנושית ובכוחות הנלווים והסמויים הפועלים ומנחים אותה. הבנה ופיענוח של כוחות אלו מאפשרים למטפלים מיקוד ודיוק גדולים יותר בהתערבויותיהם.

מטרות הקורס:

הרחבה והעמקה בהתבוננות במשפחה האנושית, הקניית ראייה והבנה מערכתית-הקשרית מתן ידע וכלים למטפלים לאינטראקציה יעילה ופורייה עם משפחות מטופליהם. הקורס יהיה סדנאי וילווה בהתנסות ותרגול. (2 נ"ז)

קורס סמנריון

מרכזת הקורס: ד"ר יעל זילברשלג, מרצים אורחים

במסגרת לימודי המוסמך על כל סטודנט/ית להשתתף בקורס סמינריון ולהניש עבודה סמינריונית. מטרת הסמינריון לעלות שאלת חקר ולחקור עליה באופן מעמיק בספרות. (4 נ"ז)

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

לפרטים והרשמה:
www.ono.ac.il | 03-5311888

התפתחות, מאפיינים וטיפול במרכיבי תיאוריית המינד, בהתפתחות טיפוסית ובאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים

מרצה: ד"ר אופירה רג'ו

מטרות הקורס:

להעניק ידע עיוני על התפתחות תיאורית ה-mind בהתפתחות טיפוסית ובאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים, לעמוד על הקשרים בין תיאורית ה-mind לבין יכולות נוספות, ובעיקר - שפה ופונקציות ניהוליות, להעניק כלים להערכת רמת תיאורית ה-mind ולטיפוחה באוכלוסיות שונות. בנוסף יציג הקורס דרכים ותוכניות התערבות לקידום תיאורית ה-mind באוכלוסיות השונות. (2 נ"ז)

פרויקט גמר

מרצות: ד"ר יעל זילברשלג, ד"ר מיכל טנא רינדה

מטרות הפרויקט:

ללוות את הסטודנטים במהלך לימודי התואר השני, בתהליך של תכנון וביצוע עבודת הגמר והגשתה לקראת סיום הלימודים. הסטודנטים ישתפו את הקבוצה בכל התהליך שיעברו ויחשפו לנושאי תוכן של חברי הקבוצה. כל סטודנט/ית ילווה על ידי מנחה מומחה בתחום הפרויקט. (4 נ"ז)

מיניות בשיקום, מצבי בריאות משתנים ומוגבלויות

מרצה: ד"ר עומרי גולד

מטרות הקורס:

הקורס יעסוק בהשפעת התרבות והחברה על היכולת לדבר מיניות, להכיר במיניות ולהתייחס אליה בתהליכים טיפוליים ושיקומיים בקרב אנשים עם מוגבלויות, מחלות ו/או מצבי בריאות משתנים. נעמיק במרכיבי המיניות השונים תוך התייחסות לביטויי המיניות וההשפעות הייחודיות לכל אוכלוסייה. כמו כן נתרגל שיח על מיניות משלב האינטקט ודרך תהליך ההתערבות. בבסיס הקורס תעמוד האמונה כי אנשים המוגדרים אנשים עם צרכים מיוחדים הינם אנשים עם צרכים כשל כולם אך אופן התיווך של המיניות ו/או מאפייניה ודרך המימוש שלה הם בעלי מאפיינים ייחודיים ביחס לאוכלוסייה הכללית. (2 נ"ז)

דנדת CREATIVE

מרצה: גב' מיכל פורקוש כהן

איך נערכים לעידן ה-AI? בואו להעיר את שריר היצירתיות! דנדת CREATIVE - דנדת מעשית ועשירה בכלים ושיטות לפיתוח מיומנויות של חשיבה יצירתית, נמישות מחשבתית ופתרון בעיות אדפטיבי, החיוניות להצלחה בשוק העבודה המשתנה.

דנדת תקווה

מרצה: ד"ר דורית רדליך

דנדת שמעוררת את התקווה!

התקווה היא אחת מיסודות החוויה האנושית של האדם. מימי יוון העתיקה ועד הימים האלה התקווה עברה מהפכים ונתפסה באופנים שונים. מטרתה לרכוש כלים להגברת התקווה ולשלב את שפת התקווה בפרטיקה היום יומית.

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

לפרטים והרשמה:
www.ono.ac.il | 03-5311888

קורסים נוספים במסלול התמחות בריאות הנפש בקהילה

ממדיניות לפרקטיקה

מרצה: ד"ר ורד שפיר

מטרות הקורס:

הקורס יעסוק בתפיסת ההחלמה, מנקודות מבט שונות: המתמודד, המשפחה, איש המקצוע והחברה בכלל. הקורס יעסוק בדילמות הנוגעות למרכיבים השונים של תפיסת ההחלמה ומימושה: בתאוריה, במחקר ובפרקטיקה.

הקורס מחולק למספר חלקים:

בחלק הראשון נלמד את תפיסת ההחלמה בכלל ובבריאות הנפש בפרט. בחלק השני יוצגו גישות וכלים הנשענים על תפיסת ההחלמה, הרציונל והשימוש בהם. בחלק השלישי נערוך דיונים בדילמות עליהן הסטודנטים יעבדו לאורך הקורס בזוגות, בלמידה עצמאית. (2 נ"ז)

נקודות מבט שונות על השיקום, שילוב והחלמה-מתיאוריה למעשה

מרצה: ד"ר ורד שפיר

מטרות הקורס:

הקורס יעסוק בתפיסת האדם המתמודד עם מחלות ממושכות, בעולם ובארץ, בהתייחסות לאדם במרכז ולשיח בין האדם לאיש הטיפול והשיקום ולחברה בכלל. כמו גם במגבלת הסטיגמה ובתפיסת ההחלמה כמובילה את העשייה היום בשיקום בכלל ובשיקום אנשים המתמודדים עם מחלות פסיכיאטריות בפרט, בדילמות הנוגעות למרכיבים השונים של תפיסת ההחלמה: בתאוריה, במחקר ובפרקטיקה, ובמגמות חדשות וחדשנות במתן שירותי שיקום בקהילה. (2 נ"ז)

להקשיב וללמוד

מרצה: ד"ר רננה אלרן

מטרות הקורס:

למרות שאנחנו עובדים שנים רבות עם אנשים מיוחדים המתמודדים עם הפרעות פסיכיאטריות ורובם חיים מלאים בקהילה, אנחנו לא יודעים די להקשיב להם, ללמוד מהם ולעבוד מתוך למידה זו. עם השנים למדנו שההקשבה היא הכלי החזק ביותר המאפשר מפגש ושיח נכון עם האדם, והוא זה שיכול להוביל אותנו לעשייה איכותית, מדויקת ונכונה יותר. בקורס זה אנחנו מזמינים אתכם להקשיב לעצמכם, אחד לשני, לאנשים בעלי ידע מתוך ניסיון, לדון ולחשוב יחד על התרומה הייחודית שהקשבה זו תורמת לנו להמשך הדרך. הקורס בנוי מהרצאות ומפגשים עם אנשים המתמודדים עם מוגבלויות פסיכיאטריות, מדיונים, צפייה בסרטים ושיח בכיתה. (2 נ"ז)

עקרונות התערבות קוגניטיבית דינאמית

מרצה: גב' רפפורט אנדראה

כל אחד יכול ללמוד ולהשתנות על פי רצונותיו וצרכיו. מחקרים מצאו שעבודה קוגניטיבית משפרת את היכולת, הגמישות וההשתלבות של כל אדם בחברה על פי רצונו.

מטרות הקורס:

הבנת התפיסה הקוגניטיבית דינאמית והפיתוח שנעשה על בסיס ובהמשך לעבודתו של פרופ' ראובן פוירשטיין ע"י פרופ' נעמי הדס לידור ועמיתיה, לימוד השימושים השונים של התיווך כגישה תקשורתית מאפשרת למידה. הקורס יכלול חלקים תיאורטיים, הצצה לכלי אבחון וכלי ההתערבות תוך תרגול. (2 נ"ז)

* ייתכנו שינויים בקורסים ובמרצי הקורסים במהלך התואר.

הקריה האקדמית אונו
Ono Academic College

לפרטים והרשמה:
www.ono.ac.il | 03-5311888